

8. januar 2019

Sundheds- og Ældreministeriet
Att.: Charlotte Beierholm Olsen

Direktionen
Strandboulevarden 49
2100 København Ø

Tlf +45 35 25 75 00
www.cancer.dk

CVR:55629013

UNDER PROTEKTION AF
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

Høringssvar vedrørende udkast til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og sundhedsloven

Hermed fremsendes høringssvar fra Kræftens Bekæmpelse.

Lovforslaget indeholder tre delelementer. Høringssvaret fra Kræftens Bekæmpelse vedrører den del af lovforslaget, der drejer sig om begrænsning af ressourcereglene ved kræftscreeninger og tilbud om screening for livmoderhalskræft og tyk- og endetarmskræft efter sundhedsloven.

Kræftens Bekæmpelse støtter i høj grad lovforslaget. Dog foreslår foreningen, at lovændringen tillægges virkning med tilbagevirkende kraft. I det følgende uddybes foreningens bemærkninger til lovforslaget.

1. Begrænsning af ressourcereglene ved kræftscreeninger og tilbud om screening for livmoderhalskræft og tyk- og endetarmskræft efter sundhedsloven

Den aktuelle retstilstand vurderes at være særdeles u hensigtsmæssig og urimelig. En region kan ved at påberåbe sig ressourcemangel blive fritaget for erstatningsansvar i tilfælde, hvor den ikke rettidigt indkalder til screening for brystkræft, selvom indkaldelse til screening inden for fastsatte tidsfrister er en lovfæstet patientrettighed i henhold til sundhedsloven. En ansvarsfritagelse gælder, selvom den for forsinkede indkaldelse skyldes regionens dårlige planlægning og prioritering. Denne retstilstand er slået fast ved en højesteretsdom af 28. august 2018.

Retstilstanden indebærer, at patienter, som er indkaldt for sent til screening for brystkræft, ikke har adgang til en materiel prøvelse af et krav om patienterstatning i henhold til klage- og erstatningsloven, når regionen bruger ressourcemangel som undskyldning. Dette gælder til trods for, at regionerne er tildelt økonomiske midler til gennemførelse af screeningstilbudene, og til trods for, at regionerne i vidt omfang har mulighed for at tilrettelægge indkaldelserne.

Samtidig undermineres patienternes rettigheder i henhold til sundhedsloven. Således fremgår det af sundhedslovens § 85, at personer mellem 50 og 69 år, der har kvindeligt brystvæv, har ret til brystundersøgelse hvert andet år i bopælsregionen.

Kræftens Bekæmpelse støtter derfor lovforslaget, hvorved det foreslås, at den såkaldte ressourceregel, som kan udledes af klage- og erstatningslovens § 20, stk. 1, nr. 1 (jf. formuleringen ”*under de i øvrigt givne forhold*”), ikke kan finde anvendelse, når der er tale om skader opstået som følge af forsinket indkaldelse til screening.

Det bemærkes, at Kræftens Bekæmpelse har arbejdet aktivt på sagen siden 2014, hvor foreningen modtog henvendelser fra de kvinder i Region Hovedstaden, som ikke var blevet indkaldt rettidigt til screening. Det glæder derfor Kræftens Bekæmpelse, at regeringen ønsker at gøre op med den aktuelle retstilstand. Den foreslåede lovændring indebærer, at regionerne bliver erstatningsansvarlige (forudsat de øvrige betingelser herfor er opfyldt), hvis de ikke lever op til den pligt, som er pålagt dem ved lov. Dermed lukkes det hul i lovgivningen, som har givet anledning til den uhensigtsmæssige retstilstand.

Kræftens Bekæmpelse foreslår dog, at lovændringen tillægges virkning med tilbagevirkende kraft, således at de 22 kvinder, som i 2015 fik Patienterstatningens afslag på erstatning med henvisning til ressourcereglen, får mulighed for en materiel prøvelse af deres krav på erstatning. Ved lovændring med tilbagevirkende kraft stilles den erstatningssøgende på samme måde, som hvis lovændringen havde været gældende på et tidligere tidspunkt. De kvinder, der har fået afslag med henvisning til ressourcereglen, vil dermed få mulighed for at få deres sag genoptaget og revurderet.

Det bemærkes hertil, at det ikke er usædvanligt, at lovændring sker med tilbagevirkende kraft. Klage- og erstatningsloven er således ved lov nr. 519 af 26. maj 2014 og lov nr. 654 af 8. juni 2016 blevet ændret med tilbagevirkende kraft.

Med lovændringen foreslås det i øvrigt, at screeningstilbud for henholdsvis livmoderhalskræft, tyktarmskræft og endetarmskræft bliver skrevet ind i sundhedsloven. Med den foreslåede ændring opnår borgerne samme rettigheder uanset screeningsprogram, hvilket Kræftens Bekæmpelse finder meget positivt. Ved at skrive screeningstilbuddene ind i sundhedsloven som patientrettigheder, forbedres retsstillingen for flere patientgrupper, og det undgås samtidig, at regionerne bliver ansvarsfri for erstatning ved at påberåbe sig ressourcemangel.

2. Klage og erstatningssager vedrørende specialtandlæger

Kræftens Bekæmpelse har ikke bemærkninger til denne del af lovforslaget.

3. Udvidelse af erstatningsordninger for nød- og beredskabslægemidler

Kræftens Bekæmpelse har ikke bemærkninger til denne del af lovforslaget.

Afslutningsvist takker foreningen for muligheden for at deltage i høringen.

Med venlig hilsen

Jesper Fisker
Adm. direktør